

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Mindeskriфт
over
Politibetjent
Oscar Gjemsøe

POLITIBETJENT OSCAR GJEMSØE

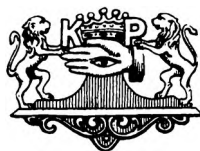
MINDESKRIFT

OVER

POLITIBETJENT

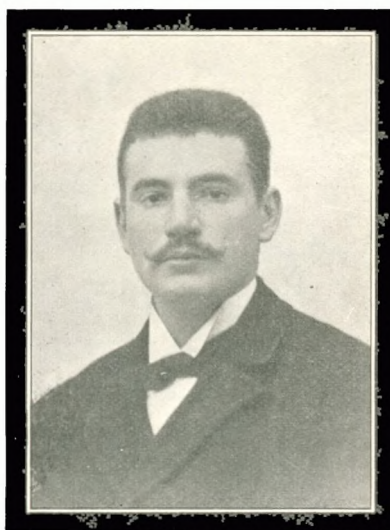
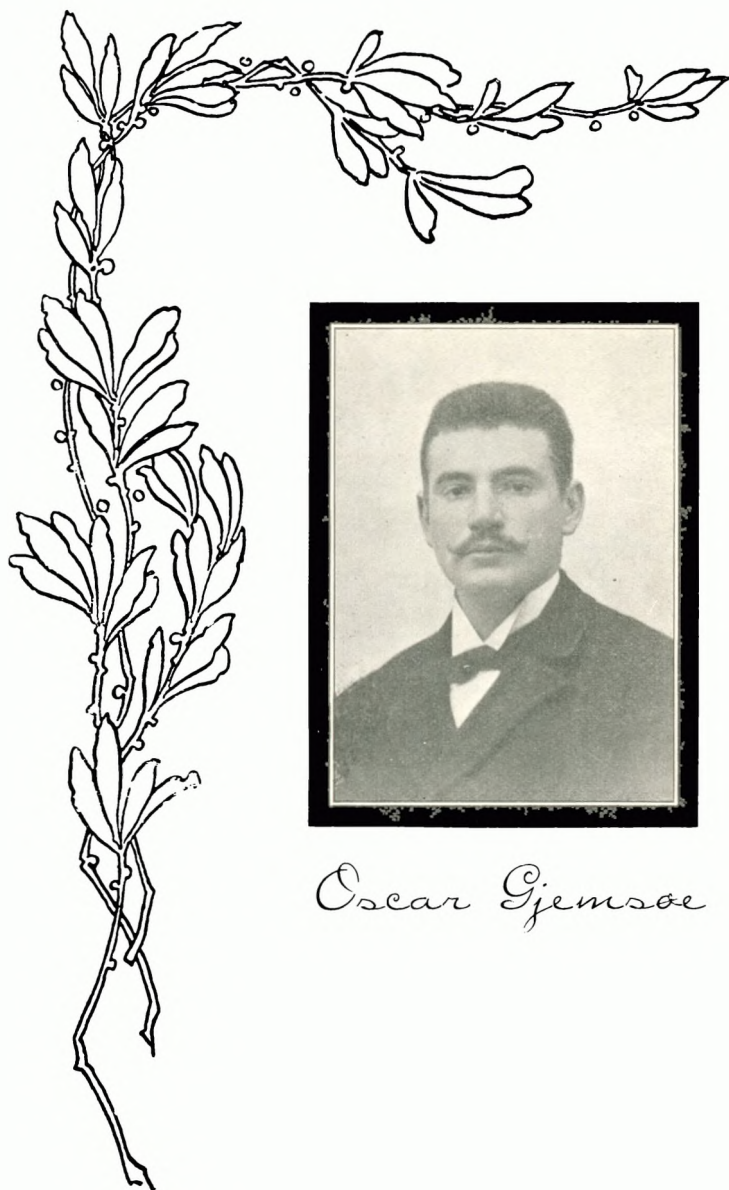
OSCAR GJEMSØE

DRÆBT AF
ANARKISTEN SOFUS RASMUSSEN,
DEN 13. NOVEMBER 1907

UDGIVET AF
KØBENHAVNS POLITIFORENING

KØBENHAVN
FERD. FJELDSØES BOGTRYKKERI
1910.

Oscar Gjemsøe

Politibetjent

Oscar Gjemsøe

Efter „Politivennen“

*Med Sorgen i Følge
grunt Døden sig sneg
og kasted til Jorden
den kraftige Eg,
som stod i sin Ungdoms
herligste Skrud
og skued med Livsmød
i Fremtiden ud.*

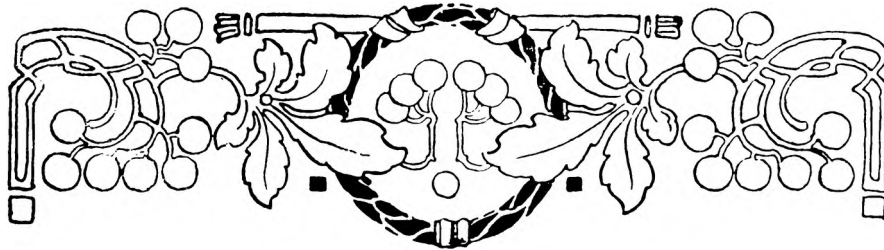
*Sit Samfund til Retfærd
han vied sin Færd,
hans Kald og hans Pligter
stod stedse ham nær.
Sin Pligt han opfyldte,
da Avind og Nid,
fanatisk ham fælded
og korted hans Tid.*

*Dit Navn, OSCAR GJEMSØE,
blev skrevet med Blod
hin Dag, da paa Lovløsheds
Tærskel du stod.
Som Offer for Pligten
du faldt som en Mand;
mod Fejghed og Avind
ej let holdes Stand.*

*Dit Navn vil vi ære,
dit Minde skal staa
omvundet med Hæder
og senest forgaa.
Din Død er mod vor Stand
en Haan og et Slag
fra Lovløses Rækker,
fra Had og fra Nag.*

*Hvil nu Oscar Gjemsøe,
din Gerning er endt,
din Død vore Hjerter,
til Virke har tændt.
End findes i Danmark
Mænd, som vil gaa
mod Samfundets Fjender —
og fast vil de staa.*

*Carl Christoffersen,
Politibetjent, Frederiksberg.*

OSCAR GJEMSØE var født i Esbjerg den 11. December 1876, døbt i Jerne Kirke ved Esbjerg den 20. Maj 1877 og konfirmeret i Frederiksberg Kirke den 13. April 1891. Søn af Snedkermester Andreas Gjemsøe og Hustru, Elisabeth, født Kølberg.

2 Aar gammel kom han med Forældrene her til Staden og blev 7 Aar gammel sat i Skole i „Det Westenske Institut“, Nørregade 41, hvorfra han 15 Aar gammel udgik med Præliminærexamen, 1. Karakter.

Efter en kort Tid at have læst til Dyr læge, opgav han, grundet paa Forældrenes smaa Kaar, Studeringerne og kom i Smedelære hos Firmaet Hansen & Holm (senere Holm & Jensen), Gl. Kalkbrænderigaard, Kalkbrænderivejen, hvor han efter udstaaet Læretid aflagde og bestod Svendeprøven, som bestod i at smede et Par Hestesko. Disse Hestesko blev senere af Firmaet overrakt ham som Ejendom forsynet med den af Magistraten nedsatte Svendeprøve-Komités Stempel.

Hos anførte Firma forblev han og arbejdede som Svend, indtil han i Aaret 1899 blev indkaldt til Militærtjeneste ved 22. Bataillons 1. Kompagni i Helsingør. Han fik Nr. 1 og var Sommeren igennem Bataillonens Fløjmand.

Efter at have aftjent sin Værnepligt arbejdede han atter ved sin Profession, dels her i Staden og en kort Tid i Berlin, indtil han den 1. Januar 1902 blev ansat som Politibetjent i Københavns Politi og kom til Tjeneste i 6. Politikreds, Fælledvej 22. Da 8. Politikreds oprettedes den 15. Februar s. A. med Hr. cand. jur. Steffensen som Politiassistent i Kredsen og fik Station i Lyngbygade Nr. 16, forflyttedes han hertil og forrettede Tjeneste her til sin Død den 13. November 1907. Fra 1. September 1906 udførte han civil Tjeneste som Medhjælper for Stationens Opdager.

Den 31. Marts 1901 blev han i St. Johannes Kirke ægteviet til Frk. Sara Nicoline, født Hacke, og har i sit Ægteskab 2 Børn, Asta, født den 5. Februar 1903, og Gerda, født den 30. Juni 1904.

Ved sin Død havde han Bopæl Ægirsgade 35¹, for hvilken Ejendom han fungerede som Vicevært.

Gjemsøe var en dygtig Politimand og passede samvittighedsfuldt sin Tjeneste, som han udviste den mest levende Interesse for. Naar han fra Stationen sammen med en Kollega blev sendt ud for at anholde en eller flere Personer (f. Eks. Personer, der var mistænkt for Tyveri), var han altid i sin Iver 2 à 3 Skridt forud for sin Kollega. At det ofte var farlige Personer (Voldsmænd), der skulde afhentes, og at der kunde være Fare forbunden med Anholdelsen af saadanne, skænkede han ikke en Tanke. Han higede fremad for at gøre sin Pligt.

En af hans Venner spurgte ham en Gang, om han aldrig frygtede for at blive overfaldet, naar han foretog Anholdelser.

„Nej“, svarede Gjemsøe, „hvis jeg var bange, saa kunde jeg lige saa godt med det samme tage min Afsked, for saa var jeg simpelthen ubrugelig som Politimand.“

Han maatte alligevel ofre sit Liv for Opfyldelsen af sin Pligt, og hans Død vakte ikke mindst Deltagelse blandt Kollegerne i den Politikreds, hvor han virkede; de følte alle, at de her havde mistet en god Kammerat, en hjælpsom og tjenstvillig

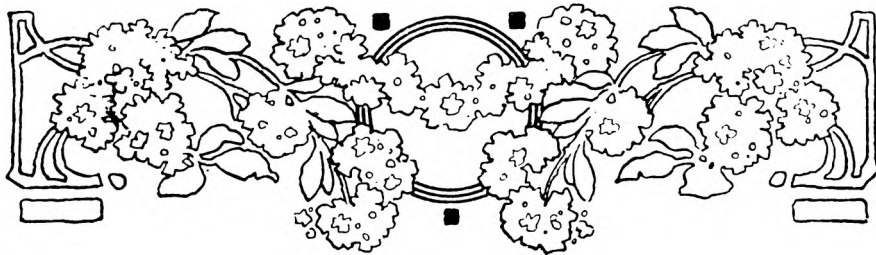
Kollega. At Gjemsøe tillige var velset blandt Kredsens Borgere, derom vidner bedst de mange Beviser paa Deltagelse, disse lagde for Dagen overfor hans ulykkelige Enke og Børn.

Efter Gjemsøes Død blev der foretaget en Indsamling blandt Politistyrkens Personale med det Formaal at sætte en Mindesten paa hans Grav. Hertil bidrog foruden Politipersonalet tillige en Del Borgere i 8. Politikreds, og for den indkomne Sum bekostedes en smuk Granitsten med Gjemsøes Navn, Fødsels- og Dødsdag, og omkring Graven anbragtes et ca. 1½ Alen højt Metalgelænder med en smukt forarbejdet Laage, hvori findes Bogstaverne „O. G.“ i Slyng.

Endvidere har Københavns Politiforening besluttet, at der hvert Aar paa Gjemsøes Dødsdag skal henlægges en Krans med signerede Baand paa hans Grav, og da der tillige blandt Politistyrkens Personale viste sig stærk Stemning for at lade udarbejde et Mindeskraft for vor dræbte Kollega, har Bestyrelsen for ovennævnte Forening besluttet at lade et saadant udarbejde, idet man har ment, at man ikke alene skyldte den Mand, der faldt som Offer for en fanatisk Morders Kugle, at sætte ham et varigt Minde, men tillige, at et saadant Skrift vil kunne have stor Interesse for vore Efterkommere.

Mindeskraftet er udarbejdet af Politimænd og kun for Politimænd og omfatter selve den Begivenhed, der kostede Gjemsøe Livet, desuden Sagens Forhistorie og Sørgenhøjtideligheden ved Gjemsøes Begravelse.

I

ANARKISTEN SOFUS RASMUSSEN, født i Helsingør den 7. Juni 1874, blev anholdt 25. August 1905 for Overtrædelse af Straffelovens § 85. Sagen behandledes ved 2. Kriminalkammer, Assessor Winther, der løslod ham den 14. Oktober, da Forhøret blev sluttet til Beskrivelse. Den 14. November rejste Rasmussen hemmelig til Helsingør for derfra at gaa videre til Gøteborg, men blev anholdt paa Færgen og arresteret. Som Grund til sin hemmelige Bortrejse angav han, dels at han ikke kunde faa Arbejde her i Landet, dels at han vilde unddrage sig den Straf, der ventede ham. (Dømt 19. December 1905 efter § 82² og efter § 156 med 8 Maaneders Forbedringshusarbejde). Ved sin Løsladelse givet Tilhold til mistænkelig Protokol, som en Person, der i Tale og Skrift havde opfordret Folk til at stjæle og bedrage og til Revolution. Da han ikke efterkom Tilholdet om at melde sig, blev han ved Dom af 6. Oktober 1906 idømt Tvangsarbejde i 12 Dage. Ved Dom af 26. August 1907 blev han for skriftlige Injurier mod Politiinspektør H. Madsen og Opdagelsesbetjent Raaby-Nielsen, hvem han blandt andet beskyldte for at stjæle, dømt til simpelt Fængsel i 3 Maaneder, men han forsvandt til Sverrig. I Oktober s. A. erfarede, at han var i Hel-

singborg, hvor han blev eftersøgt af Opdagelsesbetjent Caspersen i Forening med 2 svenske Opdagere. De fandt dog ikke Rasmussen, som pludselig forlod sit Arbejde i Helsingborg og tog tilbage til København, hvor han holdt sig skjult for Politiet, indtil dette den 13. November erfarede, at han var i Besøg hos sine Forældre i Husumgade 12. Politibetjent Gjemsøe blev saa sendt hen for at anholde ham, og det forfærdelige Drama blev udspejlet, som vi senere skal gøre udførligt Rede for.

Sofus Rasmussen, der af Profession var Maler, og som i Aarene 1894—96 opholdt sig i Udlandet, blandt andet i Nordamerika, England og Tyskland, havde i en Aarrække været Tilhænger af anarkistiske Ideer, i hvis Udbredelse han tog virksom Del. Blandt andet udgav han i Forening med nogle ligesindede et anarkistisk Blad „Skorpionen“, der betegner sig som anarkistisk Organ. Bladet udkom første Gang i Maj 1905, og i dette betegnes R. som ansvarhavende, ligesom han er Forfatter til en Del af Bladets Artikler. I en af Artiklerne hedder det blandt andet: „Vi hævder Individets Ret til at raade og lede sig selv og ser dette realiseret ved, at Stat, Love, Regering og Autoritet bortryddes, at Ejendomsretten forsvinder og i Stedet for giver Plads for den fri Nydelse og frivillig Ydelse, som er det eneste Grundlag, paa hvilket Betingelserne for Lykke og Frihed kan skabes.“

Rasmussen indskrænkede sig dog ikke til Agitation gennem Pressen, men optraadte ved flere Lejligheder som Taler paa offentlige Møder, der indvarsledes af ham gennem Avertissementer i et herværende Blad. Disse Møder afholdtes dels i forskellige Restaurationslokaler, dels under aaben Himmel, som Regel dog kun med ringe Tilslutning.

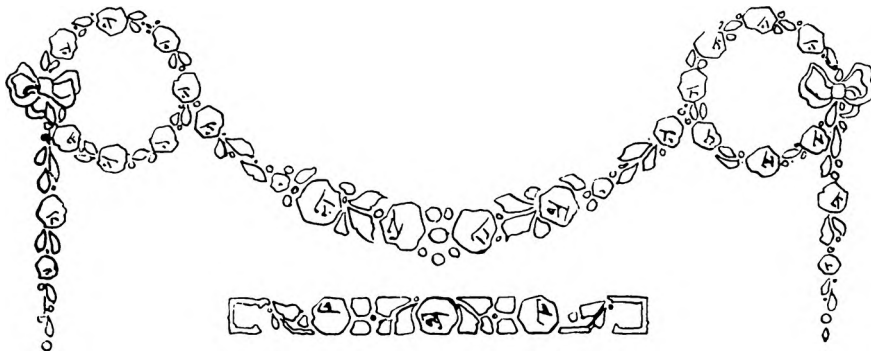
Ligesom i „Skorpionen“ søgte han paa Møderne ved sine forrykte Ideer at gøre Propaganda for Anarkismen, idet han stadig ivrede mod det bestaaende Samfund; han opfordrede aabenlyst til Tyveri, forsvarede Barnemord, fremstillede Ægteskabet som „Privilegium paa Hoer“, og Øvrigheden som „samvittighedsløse Blodhunde“.

I en Tale, R. holdt den 19. August 1905, havde han tilraadet, „at Anarkisterne skulde tage fra neden af, f. Eks. myrde en Opdagelsesbetjent“, men ingen troede, han vilde gøre sligt, skønt man vidste, at han til Stadighed gik med 2 skarpladte Revolvere hos sig.

Som bekendt dræbte Rasmussen sig selv med et Revolver-skud efter at have skudt Gjemsøe, og dette gav Rasmussens Fader Anledning til ved Sønnens Begravelse at sige, at det var Politiets Skyld, Sønnen var død. Dette er galt. Havde Sofus R. indfundet sig og taget sin Straf, havde Politiet ikke eftersøgt ham, og havde han holdt op med sin anarkistiske Propaganda, kunde han have levet her ganske rolig. Politiet forhindrede ham aldeles ikke i at faa Arbejde, kunde han ikke faa saadant, laa Skylden hos ham selv. Der er bleven sagt, at han ikke vilde melde sig ind i den socialistiske Fagforening, hvorfor han blev boycottet af denne; andre siger, at han ikke kunde finde sig i at skulle møde og gaa til bestemte Tider. Hvorom alting er, Politiets Skyld var det ikke.

Hvad det angaar, at Sofus Rasmussen i Virkeligheden ikke var Anarkist, da har Politiet selv nærmest næret denne Anskuelse, men det, at han gjorde anarkistisk Propaganda til sit Levebrød, nødvendiggjorde Indskriden imod ham.

II

MORDET PAA POLITIBETJENT OSCAR GJEMSØE. Den 13. November 1907 Kl. 10¹/₂ Fm. blev Lyngbygades Politistation pr. Telefon underrettet om, at Domfældte, Sofus Rasmussen opholdt sig hos Forældrene i Husumgade Nr. 12¹, og Politibetjentene Nr. 573, Gjemsøe, og 442, Elmer, der begge forrettede civil Tjeneste ved Stationen, fik straks Ordre til at gaa hen i Ejendommen for at anholde den paagældende.

Da Betjentene kom til Ejendommen og i et derværende Brøudsalg havde faaet at vide, at Familien Rasmussen boede paa 4. Sal tilhøjre, blev de enige om, at Gjemsøe skulde gaa ad Hovedtrappen, medens Elmer skulde gaa ad Køkkentrappen.

Da Gjemsøe var naaet til 4. Sal, ringede han paa hos Familien Rasmussen. Straks efter kom en ældre Kone, Sofus Rasmussens Moder, og lukkede op, og da Gjemsøe udtalte, at han gerne vilde tale et Par Ord med hende, blev han vist ind i Familiens Dagligstue; da de var kommen herind, sagde Gjemsøe, at det var hendes Søn, han skulde tale med, hvortil hun svarede, at hendes Søn ikke var hjemme. Gjemsøe, der vidste, at Konen talte Usandhed, vilde saa gaa videre ind i Spisestuen, men hun stillede sig i Vejen for ham og forbød ham at gaa derind. Gjemsøe

førte hende nu lempeligt til Side og gik ind i Spisestuen. Da Rasmussen heller ikke var i Spisestuen, gik Gjemsøe ud i Korridoren og derfra ud i Køkkenet. Her stod en yngre Kvinde, Sofus R.s Søster, med Ryggen op mod Pige-kammerdøren, og da Gjemsøe deraf kunde slutte, at S. R. opholdt sig derinde, førte han hende til Side og gik rask ind i Pigeværelset.

Herinde stod Sofus R., og i samme Øjeblik, han fik Øje paa Gjemsøe, og endnu før der var vekslet et Ord imellem dem, affyrede han en Revolver imod ham. Skønt haardt saaret, søgte Gjemsøe at springe ind paa Sofus R., men i det samme affyrede denne endnu et Skud imod ham. Gjemsøe, der var aldeles blottet for Forsvarsmidler, sprang nu hen og aabnede Døren til Køkkentrappen, og i det samme løb Sofus R., stadig med Revolveren i Haanden, ud i Korridoren og ned ad Hovedtrappen, og kommen ned paa 3. Sals Trappeafsats dræbte han sig selv ved et Skud i Hjertet.

Gjemsøe havde endnu Kraft til, skønt hvert Skud, han havde faaet, var dræbende (han blev ramt i venstre Tinding og venstre Side), at løbe ned ad Køkkentrappen, over Gaardspladsen og ad Gennemgangen ud paa Gaden, hvor han faldt. Tililende Folk bar ham ind paa Ejendommens Trappegang, og i en tilkaldt Ambulancevogn blev han kort efter af Opdagelsesbetjent Edv. Hansen kørt til Baldersgades Hospital, men ved Ankomsten hertil var han død.

Hans Lig blev derefter henlagt paa en Baare i Hospitalets Lighus, og i Løbet af Dagen indfandt en Del af hans Kolleger sig paa Hospitalet for at se den Døde. Og Synet af ham frembød ikke noget uhyggeligt for Beskuerne; han laa med et Udtryk af smilende Fred udbredt over sit Ansigt, som i dyb Søvn under Paavirkning af lykkelige Drømme.

Som foran nævnt gik Politibetjent Elmer, efter at han i Brødforretningen havde faaet oplyst, at Rasmussens boede paa 4. Sal

til højre, op ad den dertil hørende Køkkentrappe; da han var naaet til 4. Sal, hørte han et Skud og nogle Skrig, og da det lød, som om det kom fra Hovedtrappen, løb han hurtig ned ad Køkkentrappen og op ad Hovedtrappen, hvor han paa Trappen mellem 2. og 3. Sal fandt Sofus Rasmussen liggende død med en Revolver af stort Kaliber ved Siden af sig.

Det viste sig senere, at Ejendommen har fælles Hovedtrappe, men 2 Køkkentrapper, en for de Beboere, der bor til højre, og en for dem, der bor til venstre i Huset, og da Gjemsøe og Elmer havde faaet opgivet, at Rasmussens boede til højre, gik Elmer op ad den Køkkentrappe, der hørte dertil. Da Dramaet var udspillet, viste det sig, at Rasmussen boede 4. Sal til venstre, og Elmer har saaledes slet ikke været paa den Opgang.

Gjemsøe havde sin Lejlighed i Ægirsgade 35, og fra Familiens Opholdsværelse til Gaarden, kunde de se ned i Baldersgades Hospitals Have og Gaard. Skæbnen vilde, at Gjemsøes 2 Smaapiger netop sad ved Vinduet, da Ambulancevognen med Gjemsøe kørte ind i Hospitalet, og fuld af Interesse over dette Syn kaldte de paa deres Moder, for at hun skulde komme og se den syge Mand, der blev baaret ind. Kun lidet anede de, at det var deres forgydede Fader, deres store Legekammerat, der blev baaret ind som Lig. Og godt maaske, at Gjemsøe allerede den Gang havde udaandet, det vilde have været frygteligt for ham, foruden de stærke legemlige Smerter han havde haft, tillige at skulle have den sjælelige Lidelse med Døden i Hjertet at se sine smaa Børn uden at kunne faa sagt dem det sidste Farvel.

Ved et samme Dag af Hr. Politiasistent Steffensen afholdt Ligsyn over Politibetjent Gjemsøe, fandtes paa Liget et Skudskaar i venstre Tinding og i venstre Side af Brystet. Det ene Projekt var trængt ind i Hjernen, det andet havde sprængt venstre Lunge.

Ved Visitationen af S. Rasmussens Lig fandtes paa Liget følgende Genstande:

- 1) En Læderrem med en Pose, hvori han gemte de 2 Revolvere, han var i Besiddelse af i Gerningsøjeblikket (Remmen var spændt udenpaa Vesten med Posen foran),
- 2) en Dolk (bundet fast i Læderremmen) og
- 3) en Æske med skarpe Patroner.

Budskabet om Mordet bredte sig som en Løbeild over Byen, og en Mængde Mennesker søgte Fru Gjemsøe for at bevidne hende deres Deltagelse; men som man vil kunne forstaa, var hun ganske ufølsom overfor de Sympatitilkendegivelser, der vistis hende; hendes Sorg var en uafbrudt, hjerteskrærende Klage, der grænsede til Sindssyge. Hun blev samme Dag sammen med sine Børn bragt til nogle Slægtninge, for paa den Maade at skaffe hende Ro til at faa Ligevægt i Sindet, og for at hun stadig kunde være under kærligt Tilsyn, da man frygtede, hun skulde miste Forstanden.

Politidirektøren, Hr. Eugen Petersen, havde straks paataget sig at ordne og bekoste Begravelsen, og samme Dag udsendte han til Politistyrken følgende Dagsbefaling:

„Politibetjent Nr. 573, Gjemsøe, af 8. Deling er i Dag afgaaet ved Døden, falden for en Niddings Kugle under Udførelsen af sin Tjeneste.

Ved denne Skændselsdaad har Politiet mistet en særdeles dygtig, pligtopfyldende, almindelig afholdt Betjent; hans Hustru er bleven berøvet en god og omhyggelig Ægtefælle, hans 2 smaa Børn en kærlig Fader, hvis største Glæde det var at frede og hygge om sit lille Hjem.“

Selvfølgelig var en hel Hærskare af Reportere ude for at samle Stof til deres Blade, og selvfølgelig blev Morderen forherliget i den Presse, hvis Opgave det er ved alle Lejligheder at rakke ned paa Politiet og kritisere dets Handlinger; navnlig et enkelt Blad udviste en utrolig Raahed mod den myrdede Oscar Gjemsøe. Herom skriver Redaktøren af „Politivennen“ følgende:

„Der gives Øjeblikke, hvor man uvilkaarlig maa spørge sig selv, om der dog ingen Grænser er for Hjerteløshed og Raahed.

Dagen efter den uhyggelige Katastrofe, der kostede Politibetjent Gjemsøe Livet, altsaa paa et Tidspunkt, hvor hans af Sorg og Fortvivelse dybt nedbøjede Hustru sidder og stirrer hjælpeløst ud i Fremtiden, omgivet af sine grædende Børn, skriver „Ekstrabladet“ nedsættende ikke alene om den dræbte Politibetjents tjenstlige Færd — som Bladet af gode Grunde selvfølgelig er ganske ude af Stand til at bedømme — men ogsaa om hans Udseende og Legemsbygning, medens Morderen forherliges og undskyldes gennem fire Spalter Korpus paa Forsiden samt en Artikel og et Digt inde i Bladet.

Grellere Udslag af Raahed har vi aldrig set.“

Af Byens ansete Blade gengiver vi følgende Udtalelser:

„Aftenposten“:

„Indenfor Politiet vakte Meddelelsen om Gjemsøes Død almindelig Deltagelse. Den Dræbte blev kun et Par og tredive Aar, han havde været 7 Aar i Politiets Tjeneste og var avanceret til Hjælper ved Opdagelsespolitiet. Saavel af sine Foresatte som af sine Kammerater skildres han som en flink og intelligent Betjent, tilsyneladende med en smuk Fremtid.

Da vi et Par Timer efter Mordet talte med Politiinspektør Henrik Madsen, udtalte denne: „Jeg vil haabe, at Politiet efter denne Udaad maa blive sat i Stand til at forsvare sig med andet end de bare Hænder, saaledes som de hidtil har maattet. Politiet i Stockholm f. Eks. har faaet tildelt Revolvere, og jeg vilde finde det ønskeligt, at det samme Vaaben maatte blive indført hos det københavnske Politi. Selvfølgelig maa jeg,

som alle andre, ønske, at de sjældent faar Brug for det; men alene det, at de havde et saadant Vaaben, og at Voldsmændene vidste det, vilde forhindre adskillige af de Overfald og Drab, som nu truer Betjentene. Jeg skal blot i Øjeblikket erindre om Drabsforsøget paa Betjent Possmann, der i Pilestræde vilde paagribe en længe eftersøgt Indbrudstyv, som fra en Trappegang fyrede paa Betjenten. Et raat Overfald, som det paa Betjent Ørsted ude ved Lersøen, hvori det saa sørgelig berømte Par, Ferd. Eriksen og Karen Samuelsen, var Hoveddeltagerne, vilde sikkert være undgaaet, og Betjent Beck, som ved et Stenkast paa Kløvermarksvejen blev slaaet til Invalid og efter et langt Sygeleje maatte tage sin Afsked, vilde rimeligvis den Dag i Dag have været i Funktion, om han havde haft en Revolver i Lommen. Saafremt man ikke vil gøre Betjentene Arbejdet endnu vanskeligere, bør i al Fald Opdagelsespolitiets Mandskab forsynes med Vaaben.“

„Vort Land“ skriver den 21. November 1907.

„Efter hvad der er oplyst i Forhørene i Anledning af Mordet, kan den dræbte Betjent Gjemsøe ikke have haft Anelse om, at han truedes af nogen Voldsomhed fra Sofus Rasmussens Side. Han burde have været advaret om at være paa sin Post og om at være forberedt paa at møde væbnet Modstand. Det var han ikke. Aldeles ubevæbnet kom han for at anholde en til Tænderne bevæbnet Mand uden at blive advaret, og uden at have nogen Anelse derom blev han forsvarsløst stillet overfor en Morders dræbende Kugle, og dette er et Ansvar, der i hvert Fald maa opfordre Politiet til at anstrenge sig til det yderste for at erstatte de Efterladte det materielle Tab af deres Forsørger.“

Under Mrk. X skrives i „Vort Land“ s. D.:

„Hr. Redaktør!

Ved i „Vort Land“ at læse om den stedfundne Tragedie i Husumgade, paatrænger der sig en den Betragtning, at der falder et tungt Ansvar

for 2 Menneskers Død saavel paa Københavns Politi som paa den Mand, der kort forinden havde talt med Morderen Sofus Rasmussen.

Politiet var advaret mod denne Fanatiker, og hvis den omtalte Mand ikke har advaret Politiet, har han gjort sig skyldig i en aldeles uforsvarlig Undladelse.

Selv om Politiet i rene teoretiske Betragtninger ikke maatte anse sig berettiget til blot at forsyne de paagældende Betjente med Revolver til en saadan Ekspedition, hvor der kunde blive Spørgsmaal om Anvendelse af yderste Nødværge efter Lov 1. April 1905 § 17, vilde det meget vel have været muligt at træffe saadanne Dispositioner for Anholdelsen, baade med Hensyn til Tiden og Stedet og med Hensyn til den anvendte Politistyrke, at en mindre blodig og sørgelig Udgang paa Affæren kunde være opnaaet.

Det hele gør Indtryk af dansk Sorgløshed, der i disse alvorlige Tider er i høj Grad malplaceret.

Foruden disse Betragtninger, der forhaabentlig vil medføre, at Politiet fremtidig træffer bedre Dispositioner og sættes i Stand til med fornøden Magt at gennemføre Lovens Fordringer, er der, efter den skete Ulykke, kun at udtale Ønsket om, at der ved Bidrag til den myrdede Betjents stakkels Familie søges at mildne Sorgen og Tabet af ham, der er falden under Udførelsen af sin lovlige Gerning.“

„København“ skriver den 16. November 1907:

„Endelig naaede en vis Del af Stadens Presse saa vidt, at den skamrosede en Morder — paa Politiets Bekostning. Saaledes „Politiken“ i Torsdags Efterm.

Den formelig fnyser af Desperation; flere Spalter ædel Harme slynge sig mod Politiet, fordi det har drevet et skikkeligt, brødt Menneske som Redaktør S. Rasmussen i Døden.

Dette Uvejr af moralsk Indignation (for en Gangs Skyld ikke foreløb) farer gennem hele Bladet og kulminerer paa 3. Side i en Artikel, hvori der railleres over, at Politidirektøren i en Dagsbefaling til den ham underlagte Styrke betegner Betjent Gjemsøes Drabsmand som Nidding.

Ja, hvad skal man kalde en efterfulgt Forbryder, der, naar han antræffes, ikke tør komme frem, men skal trækkes frem af sit Skjul — og som derefter, bevæbnet som han er med 2 skarpladte Revolvere, lang Kniv, Bælte med skarpe Patroner, styrter sig over — dræber den Mand, han er alene med, og om hvem han bestemt ved, at han er vaabenløs og kun har sine bare Hænder at væрге sig med? —

Ja, Nidding er netop Ordet.

Saa vist som man, i hvert Fald indenfor de Kredse, hvortil nævnte Artikels Forfatter hører, ved Nidding forstaar et fejgt Menneske, der begaar en grufuld Forbrydelse, lige saa vist maa Sofus Rasmussen netop ved sin sidste Handling for den store Offentlighed staa som en Nidding.

Var det mon ikke snart paa Tide, at den retskafne, hæderlige Presse gjorde noget i Retning af at tøjle de ondsindede, samfundsforgiftende Elementer, der saa uhørt frækt giver deres Besyv med, hver Gang en Forbrydelse er sket.

Skal der da hver Dag, Aar ud og Aar ind, uhindret og ustraffet vendes op og ned paa Almenhedens, specielt Ungdommens, Begreber om Sandhed og Ret?

Nu er vi altsaa naaet saa vidt, at den afskyeligste af alle Forbrydelser, Mord, forsvares i en vis Del af Dagspressen — i fuldt Dagslys for umyndige og svage i Aanden.

Alle Overtrædere af vor Straffelov roses, undskyldes og tages i Forsvar mod Politi og Domstole paa en saadan Maade, at det uvægerligt tager sig ud, som om det Offentliges Sympati er paa Forbryderens Side.

Vi kan hele Rækken: „Alfonsen, der bliver til „skatteydende Borger“, naar han i Avisen klager over Politibrutalitet! Oktoberdamen, den reneste Uskyld, ligervis Ferdinand Eriksen, der i Forening med 9 andre Lersøbøller bedrev den „Heltegerning“ at skamslaa en enlig, patrouillerende Betjent, var nær bleven Nationalhelt, takket være visse Blades forherligende Omtale af hans samfundsnyttige Handlinger.“

Og nu Sofus Rasmussen! dette jagede, ædle Vildt! Gud forbarme sig, om den store Almenhed vidste, hvad han var for en Fyr!

Et Menneske, der i Skrift og Tale paa det mest energiske søgte at paavirke, forlede uerfarne unge Mennesker (Læredrenge, Fabriksarbejdere etc.) til at begaa Forbrydelser — forleden gik saaledes en halv Snes af

ham opfanatiserede unge Mennesker i Fængsel — et Menneske, der paa det indstændigste opfordrede Ungdommen til at begaa Tyveri, Ran, Røveri, Mord — ja Barnemord!

Det er ingen Løgn. Han har afsonet 6 Maaneders Strafarbejde, fordi han ved Vidner blev overbevist derom.

Saa langt er vi altsaa kommen ud!

En saadan Mand hæves i det Offentliges Omdømme, fordi han har myrdet et hæderligt, pligtopfyldende Menneske, der gik sit lovlige Ærinde.

Den, der kan rose Anarkist Rasmussen, saaledes som sket er i nævnte Artikel i „Politiken“s Eftermiddagsudgave, staar i Virkeligheden paa samme moralske Niveau, som Rasmussen, og man kan derfor ikke dele Forfatterens Bekymring over, at der er for faa Niddinger i Danmark.

Vi har i hvert Fald en for meget.

Deres ærbødige

Borger i Staden.“

„København“ skriver endvidere den 17. November 1907:

Pligtens Ofre.

De to Revolverskud, som dræbte Betjent Gjemsøe, har fremskyndet Virkeliggørelsen af en Tanke, der utvivlsomt vil vinde stor og almindelig Tilslutning i Befolkningen, ligesom den allerede har samlet en Kreds af betydende og fremragende Mænd.

Samfundet, saavel som vor egen Samvittighed, gør Pligtopfyldelsen til den menneskelige og borgerlige Morals store Bud. Og i en vis Forstand tager Samfundet ogsaa Konsekvenserne af dette sit Pligtkrav, f. Eks. ved i stigende Grad at drage Omsorg for den dræbte eller lemlæstede Arbejders Familie. Men der er et Tilfælde, som social Lovgivning ikke dækker; Selvopofrelsen og det personlige Mod, der saa mangen Gang har kastet Daadsglans over Menneskers Pligtopfyldelse, betragter Samfundet paa en vis Maade som sig uvedkommende. Og dette gælder ikke blot, naar en Mand eller Kvinde frivilligt ofrer Livet for andre, men den samme Ligeegyldighed rammer ogsaa dem, der falder som Pligtens Ofre i selve Samfundets Tjeneste. Betjenten, der kaster sig imod et Par løbske

Heste, Brandmanden, der omkommer i Flammerne sammen med det Menneske, han vilde frelse — nuvel, vi beundrer disse Samfundets Tjenere; men det kan hælde, at vi glemmer deres Enker og Børn, eller maaske afspiser dem med den usle Pension, der svarer til Mandens Anciennitet.

Eksemplet fra de sidste Dage taler for sig selv: de to Revolverskud i Husumgade efterlod et Hjem med Smaabørn uden Forsørger, og for dette Hjem er der ikke sørget i Lovgivningen. Selvfølgelig vil Kommunen udfylde sin naturlige Pligt overfor Fru Gjemsøe og hendes Børn; men det er dog allerede kommet saa vidt, at københavnske Blade skamløst har smædet Betjent Gjemsøes Eftermæle og forherliget hans Morder — sikrere er Pligtens Ofre ikke paa deres Medmenneskers Menneskelighed.

Og derfor kommer omstaaende Opraab som et Ord i rette Tid; vide Kredse vil sætte en Ære i at bidrage til det Fond, der skal være til Hjælp for deres Efterladte, som gav Livet for at opfylde menneskelig og borgerlig Pligt, være sig i Samfundets Tjeneste eller under andre Vilkaar. Naar Grundfonden er dannet, skal dens Bestaaen og Vækst søges sikret ved Dannelsen af en Forening, svarende til den franske „Les victimes du devoir“.

Vi hilser den smukke Ide med oprigtig Glæde, og vore bedste Ønsker skal følge den ud i Livet.“

Drabet paa vor Kollega, Gjemsøe, fremkaldte hos en Kreds af fremragende og ansete Mænd den Tanke at danne en Forening under Navnet „Pligtens Ofre“. Hensigten med denne Forening er at „danne et Fond til Hjælp for de efterladte efter dem, som sætter Livet til for at frelse Menneskeliv eller voldelig rives bort under Udøvelsen af deres Pligt i Samfundets Tjeneste“.

Opraabet, der offentliggjordes i forskellige Blade i og udenfor Hovedstaden, slutter med at opfordre Medborgere, som sympatiserer med ovennævnte Formaal, til at tegne Bidrag til Underskriverne.

Disses Navne er :

Axel Bang, Overretssagfører. Viggo Bentzen, Prof. ved Universitetet, Dr. jur. J. C. Christensen, Konseilspræsident. Edv. Ehlers, Prof., Dr. med. Em. Glückstadt, Direktør i Landmandsbanken. Aug. Goll, Politiinspektør. Chr. Hasselback, Fabrikejer, Grosserer. Heide, Konferensraad, Direktør i Privatbanken. Ed. Jacoby, Dr. med. N. M. A. Krieger, Departementschef i Indenrigsministeriet. Niels Lassen, Højesteretsassessor, Dr. jur. Otto Liebe, Højesteretssagfører. Moses Melchior, Grosserer. Meyer, Oberst, Branddirektør i Kbhvn. N. Neergaard, Direktør, Folkethingsmand. P. Nørgaard, Konsul, Direktør. Oldenburg, Overpræsident i Kbhvn. Eugen Petersen, Politidirektør i Kbhvn. C. Rothe, Dr. phil. Skat Rørdam, Dr. theol. og phil., Sjællands Biskop. Carl Ussing, Overretssagfører, Dr. jur.

I Dagbladet „København“ for den 19. November 1907 skriver en Del Borgere i 8. Politikreds følgende :

„Betjenten.

I „Politiken“s Eftermiddagsudgave for Torsdag den 14. ds. fandtes en Artikel „Betjenten“, som overfor det Publikum, der ikke kendte Betjent Gjemsøe, skulde forklare, hvorledes han i Politiets Tjeneste havde virket som civilklædt „Politisnuser“, som „luskende Rapportjæger“ og som ivrig Snuser efter latterlige Smaating. Endvidere betegnes han som en af Korpsets ivrigste Pionerer og som en Mand, i hvem man saa „den brutale Politiknippel“.

Yderligere staar der :

„Ude blandt det Publikum, hvor Gjemsøe virkede, vil Dommen over denne Virksomhed næppe falde anerkendende ud.

Maa det være os undertegnede Næringsdrivende og Borgere, som sorterer under 8. Politikreds, og derfor maa betragtes som hørende til

det Publikum, hvor den afdøde virkede, tilladt at nedlægge en kraftig Protest mod den forvrængede Fremstilling, der i nævnte Blad gives af Gjemsøes Person og hans Virksomhed.

Hvad der staar i nævnte Artikel er Overdrivelse fra Ende til anden for ikke at bruge et endnu stærkere Udtryk. Gjemsøe var som Politimand human, snarraadig og forekommende. Dette i Forbindelse med Styrke, Mod og vindende Væsen gjorde ham særdeles afholdt af Befolkningen herude.

Aldrig var han den, der tog sig af Smaaforseelser med unødigt Haardhændethed, og derfor savnes han nu, han er borte.

Vi føler det derfor som vor Pligt at rense ham for de Beskyldninger, „Politiken“s Eftermiddagsudgave kaster paa ham, og stempler dem endnu en Gang som yderst fejlagtige og blottede for Sandhed.

Vi finder det i højeste Grad urigtigt, at et Blad, der ikke har Kendskab til den afdøde, søger at bibringe sine Læsere en saa gennemgribende fejlagtig Karakteristik af en Mand, der gjorde sin Pligt til det sidste.

Alle vi herude paa det yderste Nørrebro, der kendte Gjemsøe, og som paa en eller anden Maade kom i Berøring med ham og lærte at skatte hans gode Egenskaber, føler, at vi i ham har mistet en human Politimand og et bravt og dygtigt Menneske.

*Flere Borgere og Handlende
i 8. Politikreds.“*

I Anledning af Planen om Dannelsen af Foreningen „Pligtens Ofre“ skriver Bladet „Dannebrog“ den 17. November 1907 angaaende Udsigten til ekstraordinær Forhøjelse af Gjemsøes Enkes Pension:

„Social-Demokraten“, der vil dominere Byens Borgerrepræsentation, har dekreteret, at Politiet har forsynet sig mod Morderen, forfulgt ham og selv forskyldt, at den ulykkelige ligger paa sine Gerninger.

I Sandhed en smuk Samfundsmoral.“

Bladet skriver endvidere:

„Samfundet skylder sig selv at sørge for Enker og Børn efter dem, der falder paa Ærens Mark i det daglige Liv.

Vi sætter blot, at det gale Menneske, der forleden med Overlæg myrdede en vaabenløs Betjent, havde naaet sit Yndlingsmaal, sin „Død i Skønhed“, at blive arresteret paa aaben Gade, saa havde vi faaet Ofre at begrave, Efterladte at forsørge. Han havde jo stillet os i Udsigt, at han, bevæbnet til Tænderne, som han altid gik om med sine Revolvere, vilde nedskyde baade Betjente og fredelige passerende — efter allerbedste russiske Forbilleder.

Og Samfundet staar sig nu en Gang ikke ved, at dets fredelige Borgere, naar en saadan Bataille leveres paa aaben Gade, skynder sig hjem hver til sit for at hytte sit eget Skind. Samfundet har Interesse af og bør udmærke den Mand, der i et saadant Øjeblik, med Fare for sit eget Liv, springer løs paa det gale Menneske for at afvæbne ham. Falder han som Offer for sin Pligt, saa skal vi, de efterlevende, nok vide at bedømme ham, begrave ham, smykke hans Grav med Blomster, sørge for hans Enke og opdrage hans Børn.“

Endelig gengiver vi et Uddrag af en Artikel, en kendt Journalist skrev om Gjemsøe i et herværende Middagsblad:

„Den, der skriver disse Linier, kendte Gjemsøe personlig og ved, at han var en sjælden sympatetisk Politimand, en kærlig og altopofrende Fader og Ægtefælle, der gjorde alt for sit Hjem, det han hang ved med hele sit trofaste Hjertes Varme.

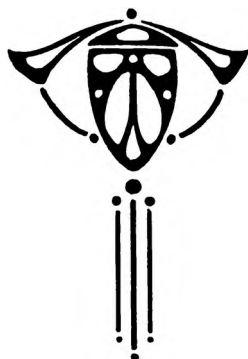
Endnu i Morges sad han leende og spøgende ved Frokostbordet med sin Familie og nu — ja, nu ligger han stiv og kold i Lighuset, Side om Side med sin Banemand.

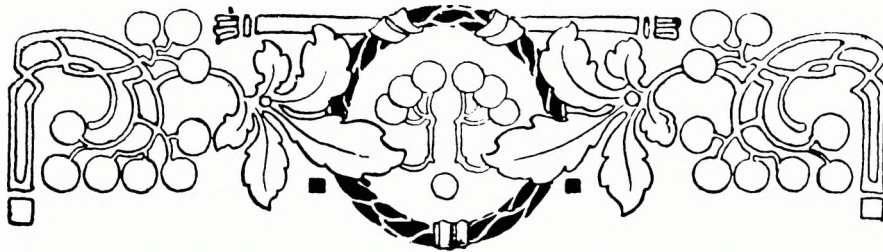
Det skal siges her, at han var en Mand, som vandt sig Venner overalt, en Mand, hvis gode Hjerte, brave Sindelag og milde, kærlige

Væsen fuldtud berettiger ham til den Medfølelse, som greb selv den, der kun rent forretningsmæssigt havde vekslet Ord med ham.

Hans Død faar Øjet til at dugge, og mangen en Røst vil være halv-kvalt, naar Ordene „Fred med dit Minde“ skal siges.

Lykkelig den, der har et saadant Eftermæle.

III

GJEMSØES BEGRAVELSE. Begravelsen, der som omtalt bekostedes af Politidirektøren, fandt Sted den 19. Novbr. 1907 Kl. 12 Middag fra Vor Frue Kirke og formede sig som en storslaet og stemningsfuld Højtidelighed. Allerede flere Timer i Forvejen strømmede en Mængde Mennesker mod Frue Kirke, og den store Politistyrke, som under Politiassistent Gyldenfeldts Kommando skulde holde Pladsen foran Frue Kirke fremkommelig for Følget, havde den største Vanskelighed med at holde Kirkens Indgang fri for de store Menneskemængder, der trængte paa for at komme ind.

Da Politidirektøren havde bestemt, at der skulde gives Politistyrkens Personale Adgang til, i videst mulig Udstrækning,

Æresvagtten udenfor Kirken.

at deltage i Sørgehøjtideligheden for den dræbte Kollega, udsendes den 18. November følgende Befaling fra Hovedstationen:

„Politibetjent Nr. 573, Gjemsøes, Begravelse finder Sted Tirsdag den 19. November Kl. 12 Middag fra Frue Kirke. Jordfæstelsen finder Sted paa Assistens Kirkegaard.

Til Parade i Kirken ved Kisten beordres:

Som Fanebærer: Overpolitibetjent Norup af 5. Deling.

Som Marskaller: Inspektionsbetjentene Blad, Slagelse, Krabbe og Schoubye — 2 paa hver Side af Kisten — der alle møder ved Kirkens Hovedindgang Kl. 11¹/₂ Fm.

Til Parade udenfor Kirken under Kommando af Hr. Politiassistent Tvermoes afgiver hver af Delingerne Nr. 1, 2, 3 og 5: 1 Overbetjent, 1 Inspektionsbetjent og Politibetjentene af begge Nathold.

Dette Mandskab møder i Politikammerets Gaard saa betids, at Politiassistenten Kl. 11¹/₂ pr. kan afmarchere med Paraden, der tager Opstilling paa 2 Geledder lige overfor Kirkens Hovedindgang.

Til at bære Kisten beordres 19 Inspektionsbetjente af Hovedstationens 1. Afdeling, 4 Inspektionsbetjente af 1. Deling, 4 Inspektionsbetjente af 4. Deling, 3 Inspektionsbetjente af 5. Deling og 2 Inspektionsbetjente af 6. Deling. Disse 32 Inspektionsbetjente skulle tage Opstilling paa venstre Fløj af Paraden indtil Følget er samlet i Kirken, hvorpaa de tager Plads i Kirkegangen, 1 Række paa hver Side af denne op mod Stolene med Front mod Alteret.

Til Overholdelse af Orden udenfor Kirken før og under Højtideligheden i Kirken beordres under Kommando af Hr. Politiassistent Gyldenfeldt 1 Overbetjent, 1 Inspektionsbetjent og Politibetjentene af begge Nathold af Delingerne Nr. 4, 6, 7 og 8 samt 2 Overbetjente, 1 Inspektionsbetjent og 4 Politibetjente af 9. Deling.

Dette Kommando melder sig Kl. 10³/₄ Fm. til Politiassistenten i Politikammerets Gaard, saaledes at det kan være ved Kirken Kl. 11 Fm.

Alle møder i Overkjøle, Politiassistenterne Gyldenfeldt og Tvermoes i Galla med Hjælm og Kaarde.

Det forventes, at alt tjenstfrit Mandskab vil give Møde i Kirken, hvor det uniformerede Mandskab vil blive anvist Plads i Koret.

Sammesteds hen sender Politiassistent Gyldenfeldt den Del af sit

Kommando, som han mener ikke at have Brug for til Ordens Overholdelse.

Dersom Pladsen i Kirken, efter at Følget er samlet, tillader det, kan Paraden tage Opstilling i Kirkens Baggrund under Højtideligheden.

Naar Kirkehøjtideligheden er forbi, indtager Paraden sin tidligere Plads foran Kirken.

Naar Kisten bæres ud af Kirken, gaar Fanebærer og Marskaller foran denne, og Fanen bæres til højre foran Ligvognen, og 2 Marskaller gaar paa hver Side af denne.

De 16 Inspektionsbetjente, som ikke bærer Kisten ud gaar bag efter denne ud af Kirken, og alle 32 Inspektionsbetjente følger umiddelbart efter Ligvognen paa 8 Geledder.

Naar Ligvognen sætter sig i Gang, følger Paraden efter de 32 Inspektionsbetjente med 4 Mand i hvert Geled. Bag efter Paraden følger alle de uniformerede Overbetjente, Inspektionsbetjente og Politibetjente, som under Kirkehøjtideligheden har haft Plads i Kirkens Kor; de opstiller sig 4 og 4 i hvert Geled ligesom Paraden. Efter dem følger de fremmede Jurisdiktioners uniformerede Politimandskab.“

Politidirektøren havde valgt Frue Kirke til Sørgehøjtiden, og en mere imponerende og skøn Ramme kunde vel vanskeligt tænkes. Det skønne Kirkerum laa fuldt oplyst og smykket med grønne Træer. I Midtergangen foran Koret var Kisten henstillet, dækket af et Kransevæld, der udgjorde en Brøkdæl af de mange Blomster, som var sendt til Baaren, og hvis Antal var saa stort, at der maatte sendes 8 Vogne til Kirkegaarden alene med Kranse.

Af signerede Dekorationer bemærkedes følgende:

Fra Kongen, Prins Valdemar og Prinsesse Marie, Justitsministeriet, Politidirektøren, Politietatens Embedsmænd, Politiassistent Steffensen med Frue, Politikontoret, Københavns Politiforening, Dansk Politiforening, Opdagelsespolitiet, Hovedstationens I, III og IV Afdeling, samtlige 9 Politistationer, Foreningen „O. B.“, Københavns Politis Understøttelsesforening, Københavns Politis Begravelsesforening, Frederiksberg Politi, Den gensidige Begravelseskasse for Medlemmer af Dansk Politiforening, Amager

Birks Politi, Orlogsværftets Politi, Nyboders Politi, Politiet i Københavns Amts Nordre Birk, Politiet i Københavns Amts Søndre Birk, Helsingør Politi, Politiet i Frederiksborg Amt, Politiet i Holbæk og Merløse-Tudse Herreder, Roskilde Politi, Slagelse Politi, Korsør Politi, Politiet i Næstved og Tybjerg Herred, Politiet i Nykøbing F., Nyborg Politi, Politiet i Assens og Baag Herred, Fredericia Politi, Kolding Politi, Aarhus Politi, Lemvig Politi, Aalborg Politi, Randers Politi, Politiet i Aarhus Amt, Politiet i Nykøbing M., Frederikshavns Politi, Politiet i Thisted, Skive og Salling Herreds Politi, Politiet paa Bornholm, Vejle Politi, Horsens Politi, Sorø Politi, Odense Politi, Politiet i Kerteminde Købstad og Hindsholm Herred, Politiet i Svendborg, Køge Politi, Politikontoret i Nykøbing Mors, Politikontoret i Aarhus, fhv. Politibetjent Rønning, Holstebro, Sognefogderne i Ramsø-Tune Herred, Funktionærerne paa Baldersgades Hospital, Vestre Fængsel, Bræstrups Stiftelse, Nørrebros Borgerforening, Beboerne i Ægirs-gade 35, Direktør Wangedal, „Multiplex Import Kompagni“, Fjeldsøes Bogtrykkeri, Politiet i Viborg By og Amt, Betlehems-Kirkens Søndags-skole-Arbejdere, Venner paa Nørrebro o. m. fl.

Lidt før Kl. 12 ankom i sluttet Trop Politidirektør Eugen Petersen, Vicepolitidirektør V. D. Christensen, Politiinspektørerne Th. Petersen, Henrik Madsen, Schepelern-Larsen og A. Goll, Kontorchef Hansen, Politiassistenterne N. Jensen, With, Hald, Lindbæk, Steffensen og H. Jørgensen, samtlige Fuldmægtige og Assisterer paa Politikontoret. Politidirektøren, Politiinspektørerne og Politiassistenterne i Gallauniform, de øvrige Herrer i civil Paaklædning. Endvidere bemærkedes Professorerne Ehlers og Holm, Brandvæsenets Chef, Oberst Meyer, Politiassistent Stenaa, Orlogsværftet, Deputationer fra Dansk Politiforening med Formanden, Overbetjent J. A. Severinsen, Randers, i Uniform, i Spidsen, Politiet i Københavns Amts Nordre og Søndre Birk, Nyboder, Orlogsværftet, Helsingør, Hillerød, Fredensborg, Roskilde, Køge, Næstved, Slagelse, Bornholm, Aalborg, Nykøbing Mors, Viborg og Randers. Endvidere fra Dansk Politiforening og Sognefogderne i Ramsø-Tune Herreder, ca. 500 af den afdødes kbhvn.ske Kolleger o. m. fl.

Frederiksberg Politi mødte in corpore med Birkedommer Sylow og Birkefuldmægtig Hugo Carstensen i Spidsen. Denne sidste ledede Frembæringen af en mægtig Palmedekoration, som blev henlagt ved Kistens Fod.

Som Repræsentant for Justitsministeriet mødte Departementschef Friis.

Endvidere saas Repræsentanter for henholdsvis norsk og svensk Politi.

Udenfor Kirken stod den store Æresvagt opmarcheret under Politiasistent Tvermoes' Kommando, og i Kirken ved Kistens Hovedende stod en Overbetjent med Københavns Politis Begravelsesforenings Fane og paa hver Side af Kisten 2 Inspektionsbetjente som Sørgemarskaller. Endelig i sidste Øjeblik rykker de 32 Inspektionsbetjente, der er beordrede til at bære Kisten, ind i Kirken og tager Opstilling i Kirkens Midtergang.

Iøvrigt var Gallerierne og Pulpituret ganske tæt besat af Mænd og Kvinder af alle Samfundslag, der ønskede at bevise den Afdøde den sidste Ære.

Efter Salmen „Under dine Vingers Skygge“ traadte den unge Pastor Frandsen fra Simeonskirken frem bag Kisten, hvor den Afdødes Enke, hans gamle Moder og Søskende sad, og talte saaledes:

„Mens Novemberdagen sænkede sit graa Slør over alt, mens Livet i vor store By gik sin travle Gang, lød der et Budskab, der greb os alle med Forfærdelse; to Menneskers Liv var udslukt, to Menneskers Sjæle gaaede ind gennem Dødens mørke Port — den, der aldrig aabner sig for dem, der først traadte over dens Tærskel.

Og vi er samlede her i Dag for at sige det sidste Farvel til ham, der om Morgenens gik glad fra sit Hjem, sin Hustru og sine 2 Smaapiger, og som aldrig mere skulde vende tilbage dertil, og for at hun, som er saa dybt ramt og saaret, kan bringe ham den sidste Tak fra sig og sine Børn.

Men som hun, der som knust af det Slag, der har ramt hende, har sagt, at hun ingen onde Tanker har mod den, der har voldt hende Smer-ten, men at hun har tilgivet den ulykkelige, der nu staar for den himmel-ske Dommer, saa skal der heller ikke blandt os ved Kisten fældes nogen Dom. Thi Dommen hører Herren til, og ingen af os kan se tilbunds i et andet Menneskes Hjerte, kan se de mørke Magter, der stræbe at trænge frem, kan se den Fortvivlelse, der kan gribe en syg og ulykkelig Sjæl. Vi ved kun fra os selv, hvor meget der kæmpes og strides i vort Sind, hvordan der er en Afgrund i vor egen Sjæl, og vi maa kun bede om dette, at Herren maa rense den ved sin Aand og maa fylde os med sin Kærlighed, saa at vi kan finde Hvile hos ham, der er Kærligheden selv.

Og naar vel ingen af os kan være her, uden at det Spørgsmaal kommer frem, hvem bærer Ansvar for det forfærdelige, der er sket, lad os da ikke prøve paa at dømme hverken den ene eller den anden, at fælde skarpe, ubarmhjertige Domme, der saa let kan glide over Menneskers Læber; men lad os sige det: Vi har alle vor Del af Ansvar at bære. Thi dersom den Frelser, vi som Barn havde lært at kende, den Frelser Jesus Kristus, der i sin grænseløse Medfølelse og Kærlighed med og til den lidende Menneskeslægt har vandret her paa Jorden, den Frelser, der er gaaet Korsets Vej og i sin Kærlighed døde for vor Skyld, dersom han havde ret Magten over os alle, dersom hans Sind havde gennemtrængt os, vort Folk, vor By, da var der Ting, der aldrig kunde og vilde ske. Nej, vi bøjer os ved denne Kiste for hans Dom, vi ydmyger os under hans vældige Haand, og vi beder til ham om dette, at han vil lære os alle at tro paa ham af et oprigtigt Hjerte og i vort Liv at efterfølge ham, saaledes at hans Kærlighed maa drive os til at raade Bod paa og afhjælpe al den Nød og Ulykke, der hersker og raader, og til, at hans Kærlighed maa gennemtrænge vort Folk, saa det ikke skal splittes i Had mod hinanden, men i Fred kunne arbejde, hver ad de lovlige Veje, der ligger for os, hver efter sin Overbevisning, saaledes at det kan gaa fremad i det, hvad der er godt og sandt og ret. Og denne Kiste og den Død, der her har ramt, hvor taler den dog alvorlig til os. Herren har sagt det, Mennesket kender ikke sin Tid — ingen af os ved, naar Dødens Porte skal aabne sig for os, naar vort Liv er afsluttet, og vi gaar frem til det store Regnskab; o, om det dog maatte blive saaledes for os alle, at vi brugte den Tid, Gud giver os til at vende os til ham, til at ty ind

under Guds Vingers Skygge, til at gaa til ham, der har sagt det: Kommer til mig alle I, som arbejder og ere besværede, og jeg vil give Eder Hvile — saaledes at den Dag, der blev den sidste, ikke blev den sørgeligste og tungeste, men den, paa hvilken vi kunde udbryde med Apostelen: Død, hvor er din Braad; Helvede, hvor er din Sejr; Gud være lovet, som giver Sejr ved Jesus Kristus. Den Dag i Dag raaber det til os: Ingen af Eder ved sin Tid — saa vend dig til din Frelser, at du maa blive hans, og at naar alle Hænder maa slippe deres Tag, en Haand kan holde fast; den Haand, der blev gennemboret paa Golgathas Kors, den gennemborede Haand, der vil være den velsignende Haand, saa at vi kan sige, som vi sang det i Salmen:

Under dine Vingers Skygge,
Herre, lad mig bo og bygge,
til Du vil hjemkalde mig;
til mit Øje træt sig lukker,
til i Dødens Stund jeg sukker:
Herre, tag min Aand til Dig!

Denne Salme var hans Yndlingssalme, han, der nu hviler stille og fredelig her i sin blomstersmykkede Kiste. Jeg har kendt ham, og hans Hustru har ønsket, at jeg skulde tale her ved hans Kiste. Der er sagt mangt og meget i denne Tid om ham, men atter her gælder det: Lad os være varsom med at tale om det, der kun er saa saare lidt kendt, og lad os aldrig glemme, at netop den Gerning, der var bleven hans, er en tung og vanskelig Gerning; saa vanskelig og ansvarsfuld, at der for den, der ikke selv kender dertil, maa tales saa sagte og saa stille om, hvad der er fejlet, og hvad der kunde have været anderledes.

Men en Ting tror jeg vi alle vil enes i at sige, der har kendt ham, at han personlig var en god Mand. Han er udgaaet fra et jævnt, borgerligt Hjem, og han tog en Arbejders Gerning som sin. Men han, der saa, hvor smaat hans Moder havde det, som hun sad Enke, han gik paa hendes Bøn ind i Politiets Tjeneste for at kunne af de sparsomme Midler, han derved fik, hjælpe og støtte hende. Han gjorde det ikke gerne, fordi han vidste, at han der vilde komme til at se megen Nød og Elendighed, selv komme med til i sin Stilling at brede Sorg; thi hans Sind var blødt, og han led ved Menneskers Ulykke. Og at det er sandt, hvad her siges, at det ikke er uretfærdig Ros over den Døde, det ved jeg, og jeg maa have Lov til at nævne nogle Træk ved hans Kiste, for at dog

dem, der vil tænke haardt om ham, kan se, hvad der var i ham. Han maatte i sin Stilling anholde en Mand, og Hustruen og Børnene blev tilbage i det lille fattige Hjem. Da gav han af de smaa Midler, han havde, Børnene Penge til Mad, og han gik selv derefter rundt i Huset og samlede ind til Moderen og Børnene, at de ikke ikke skulde undgælde for Faderens Brøde. Det er Kærlighed; det var den Følelse hos ham, der ikke kunde taale, at andre led og savnede. Og jeg maa nævne et andet Træk; han maatte en Dag bringe en Kvinde for Retten, hun havde sit spæde Barn med. Det første han gjorde, da det var sket, var at gaa ud og købe Mælk til Barnet, og der var maaske mangen en, der trak paa Smilebaandet ad den store, stærke Betjent, der gik som Bud for et lille Barn.

Men saadan var han, og derfor bevarede selv dem, han havde maattet tage, ikke Nag til ham; det er ikke længere siden end forrige Søndag, at han, da han gik med sin Hustru, mødte to tidligere Fanger, og de tiltalte ham, og han gav dem Haanden og hjalp dem lidt. Det er en Side af hans Væsen, der ikke maa glemmes, den, som jo den store Almenhed ikke saa. Han var derfor afholdt, ikke blot af sine Overordnede og Kolleger, men af den store Befolkning, han færdedes iblandt, og jeg har i disse Dage blandt alle Arbejderne og Smaafolkene, jeg færdes imellem og er glad for at have min Gerning iblandt, kun hørt rosende Ord om ham.

Det kærlige og det bløde, der var i hans Sind, kom jo stærkest frem i hans Hjem. Det var et hyggeligt, lille Hjem, han havde samlet sig, og det var hans Glæde at arbejde for det og for dem, han var knyttet til. Han var en god Mand, og hans Hustru har levet syv lykkelige Aar med ham, Aar, der ikke blot bragte Solskin ved den Børneflokk, der voksede op, men gav tunge Skyer, fordi det ene Barn blev taget bort. Men gennem alt knyttedes hun og han fastere sammen; de forstod hinanden saa godt, og hun bevarer Mindet om mange, mange glade Timer, naar hans Tjeneste var endt, og han kunde sidde hjemme hos hende og Børnene, eller gaa ud med dem og glæde sig over den Skønhed, Gud har nedlagt overalt.

En Mand som han, med hans Barnesind, maatte elske Børn, og han var en stor Børneven. Han samlede dels Husets Børn, hvor han boede, og arrangerede Fest for dem, og han kunde deltage med dem i alt. Hans egne Børn, de 2 Smaapiger, han fik Lov til at beholde, var

hans Fryd; han blev aldrig træt og ked af, at de forstyrrede ham, og han var altid rede til at ofre sig for dem. Og nu savner de ham derhjemme, og den største Pige bliver ved at spørge: „Hvorfor kommer Far ikke snart hjem?“ og spejder mod Døren hver Gang, den gaar op, men der er ingen Fader, der mere kommer.

Thi se, nu blev al den Lykke sønderrevet, og det Hjem, hvor før Glæde var tilhuse er blevet Sted for Sorg og Savn. Thi Døden greb ind med sin iskolde Haand, og hun, der havde elsket ham, fik ikke en Gang sagt det sidste Farvel til ham. Men han tænkte paa hende, og hans sidste Ord var en Hilsen til hende. Da han mærkede, det var Døden, der kom, saa sagde han til den Ven, der sad hos ham: „Hils mine Børn og min Hustru og sig hende Tak for alt“. Hans Tanker drejede sig om hende, som han vidste saa daarlig kunde taale det forfærdelige Slag. Hver Aften, naar han var kommen til Sengs, tog han hendes Haand i sin, og under Fadervors Velsignelse lagde de sig da ind. — Og hvem af os i vort Folk føler ikke hvor forfærdelig en Sorg og frygteligt et Savn det bliver for hende, der nu sidder ene med sine Børn, bortrevet sin Forsørger og med Angst for, hvad de kommende Tider skal bringe.

Ja, vore Tanker gaar med dem i denne Stund, De, hans kære Hustru, og De forstaar, at alt, hvad der her sker, er gjort af Mennesker i Kærlighed for at bringe Dem nogen Trøst i Deres dybe Sorg. De har jo saa mange dejlige, lyse Minder om Deres Mand, som De kan drage frem for Dem selv og Deres Børn; De har jo Gud at takke for de Aar, De fik Lov til at leve sammen med ham og for hans kærlige Hilsen tilsidst. Men De har jo noget, der er bedre endnu, Deres Tro paa Deres Gud og Frelser, og det er til ham, vi viser Dem hen; han bliver aldrig træt af at komme, naar De beder; han glemmer ingen, og han, der er Enkernes Forsørger og de Faderløses Fader, han skal ogsaa lyse op for Dem i de Aar, der ligger for Dem, derfor sørg, men fortvivl ikke; sørg som den, der har Haab, Haabet om en Gang at se Herren. Haab ogsaa en Gang at kunne samles med ham, der saa hurtig blev revet fra Dem. De ved jo, hvad han, da han laa døende, bad: „Bed til Gud for mig“, vor Gud er Kærlighed, og den, der kommer til ham, skydes aldrig bort. Gud give Dem Glæde af Deres 2 Smaapiger, saaledes at De maa kunne sige det: „Er der taget noget fra mig, har jeg dog ogsaa faaet Lov til at beholde meget“.

Og De, hans Moder, som i Dag skal gaa den tunge Gang efter Deres Søns Kiste; De har selv prøvet meget og paa mange Maader — Gud være Deres Støtte og Hjælp i Deres Sorg.

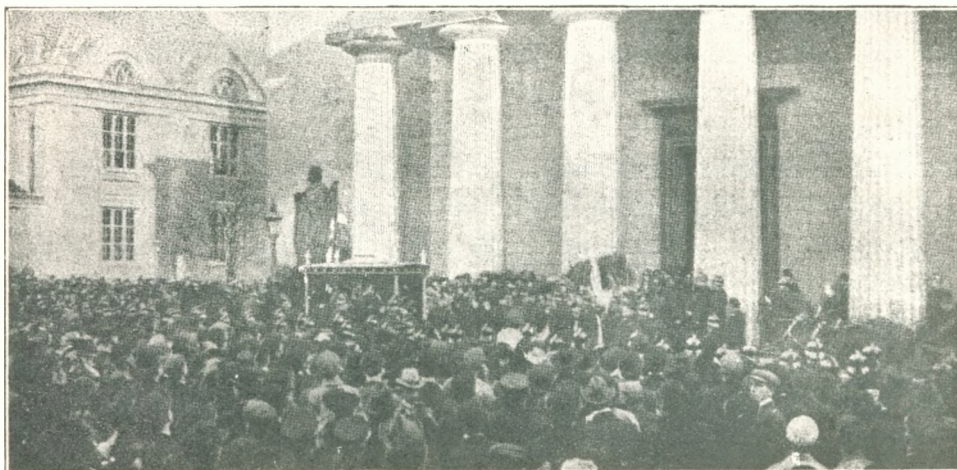
Og I, hans Søkende, der har mistet en kær Broder, træd i hans Sted overfor eders Moder. og søg at støtte og værne hende i de Dage hun har tilbage.

Saa lad os da bære Kisten ud til det Sted, hvor han skal hvile. Maatte han selv hvile under Guds Vingers Skygge, der hvor alt er Kærlighed. Amen.

Under den sidste Del af Talen er der stærk Bevægelse i Kirken, man ser gamle Politimænd staa ret op og ned og viske Taarer bort fra Kinderne. Hele Pulpituret flimrer af hvide Lomme-tørklæder.

Forsamlingen afsang derefter Salmen: „Den er slet ikke af Gud forladt“, hvorefter den blomsterprydede Kiste af Inspektionsbetjente bares ud af Kirken, medens Klokkerne sendte deres dybe Malmtoner ud over Byen.

Kort efter satte Toget sig i Bevægelse. Foran, tilhøjre for Ligvognen bares Fanen og paa begge Sider af Ligvognen gik 2

Kisten bæres ud af Kirken.

Sørgemarskaller; derefter fulgte Politidirektøren og de øvrige Politimedlemmænd og bag disse hele det mægtige Følge af Politimedlemmænd og Deputationerne fra de fremmede Jurisdiktioner.

Skridt for Skridt gik det ned ad Nørregade, hvor al Trafik var standset. Folk stod som en kompakt Masse paa begge Sider, medens hvert eneste Vindue var optaget af Kvinder og Børn. Kun med allerstørste Besvær naaede Toget over Boulevarden, hvorfra det var umuligt at dreje ind i Frederiksborggade, hvad der havde været Bestemmelsen; man maatte saa i Stedet for følge Vendersgade helt ud til Søerne.

Da man svingede ind paa Dr. Louises Bro standsede ogsaa her al Trafik, Sporvognene holdt i lange Rækker, og Folk fra Gaden kravlede op paa Trinene for bedre at kunne se. Fra en Mængde Bygninger vajede Flaget paa halv Stang.

Paa Assistens Kirkegaard, der var spærret for alle andre end Følget, havde Ingeniørregimentets Musikkorps, der var mødt frivilligt, taget Opstilling, og medens der blæstes en Koral, førtes Kisten hen til den opkastede Grav, hvor en Mængde Mennesker, som var sluppet ind, inden Portene blev lukket, havde taget Opstilling. Langsomt bares Kisten op paa Forhøjningen og sænkedes ned, medens Hovederne blottedes, eller Haanden førtes til Hjælmen, saa tav Orkestret, og Pastor Frandsen traadte frem og forrettede Jordpaakastelsen og bad Fadervor under en lydløs Tavshed, der ikke lod ane, at der stod Tusinder af Mennesker omkring Graven.

Da Ceremonien var fuldendt, istemte Københavns og Frederiksbergs Politisangforeninger en Salme: „Lær mig o Skov at visne glad“, derpaa blæste Orkestret en Koral, og den gribende og stemningsfulde Højtidelighed, den største og mest tankevækkende, Hovedstaden i Mands Minde har oplevet, var til Ende.

Processionen ved Gjemsøes Begravelse passerer over Nørreboulevard.

Efter Højtideligheden samledes de forskellige Deputationer med Formanden, Politibetjent Francis Madsen, og Næstformanden, Politibetjent Wigterslev, og flere Bestyrelsesmedlemmer fra Københavns Politiforening i „Ny Rosenborg“, hvor Foreningen, med Politidirektørens elskværdige Bistand, var Vært.

Under dette Samvær bragte Formanden i bevægede Ord en hjertelig Tak til de forskellige Deputationer for den store Deltagelse, der her var vist vor afdøde Kollega. Taleren sluttede med at fremhæve, at den stedfundne Jordfæstelse talte højt til Ære for saavel Københavns Politidirektør som for den Afdødes Kammerater, og at man paa denne Dag havde overværet en Højtidelighed, som ingen af de tilstedeværende nogensinde kunde glemme.

Af Pressens Udtalelser angaaende Gjemsøes Jordefærd gengiver vi følgende:

„Aftenposten“:

„Siden Finsens og Hartmanns Jordefærd mindes vi ikke nogen borgerlig Begravelse, der har været omfattet med saa stor og almindelig Deltagelse, som Betjent Gjemsøes i Gaar. Ikke alene stod Folk i Tusinder udenfor Frue Kirke, men langs den Vej, Ligtoget skulde passere til Assistens Kirkegaard, var Fortovene tæt besatte, og i Nærheden af Kirkegaarden blev Mængden saa tæt, at Sporvognsfærdsele for en Tid maatte indstilles.

Det blev tillige en stemningsfuld Jordefærd, som vil mindes længe af dem, der havde Lejlighed til at overvære den.

I Kirken talte Pastor Frandsen fra Simeons Kirken over den afdøde. Han talte i jævne, men stemningsbaarne Ord om den afdøde. Han lige

berørte den uhyggelige Daad, hvor uhyggevækkende Budskabet om de to Menneskers Død havde været for alle. Med en indtrængende Bøn for de efterladte og for den afdødes Moder og Søskende sluttede Præsten sin Tale. Dens jævne Indhold og jævne Sprog gjorde et saa stærkt Indtryk paa Tilhørerne, at man rundt om saa Taarer i Politimændenes Øjne.“

„Dannebrog“:

„Sikkert har ingensinde saa mange Menneskers Tankegang samlet sig om en jævn og simpel Mands Baare, som i Gaar om Betjent Gjemsøes. Lige fra det blev bekendt, at Politidirektøren havde besluttet at gøre hans Jordefærd saa smuk og hædersfuld som muligt, kunde man, Mand og Mand imellem, høre bifaldende Ytringer om denne smukke Tanke. Og i Gaar paa selve Dagen viste det sig yderligere, i hvor høj Grad Sindene optoges af denne Begivenhed. I mere end en halv Time, før den kirkelige Begivenhed skulde finde Sted, var hver Plads i Frue Kirkes mægtige Rum besat, og udenfor Kirken var store Skarer af Mennesker, som ogsaa gjerne vilde være med til at vise den dræbte Betjent den sidste Ære.

Dette, at en ung, menig Politimand samler et Følge om sin Baare, som ellers kun Folkets største Navne, det viser, hvor dybt den ryggesløse Gerning, som udslukte hans Liv, har grebet Sindene og fyldt alle med Medfølelse overfor ham, som blev Offeret for et forvirret, eksalteret Individts Niddingsdaad.

Betjent Gjemsøes Død vil sikkert vække mange til Eftertanke overfor Politiets ofte saa ubehagelige og farefulde Gerning, men af mange alt for lidet paaskønnede Arbejde i Samfundets Tjeneste.“

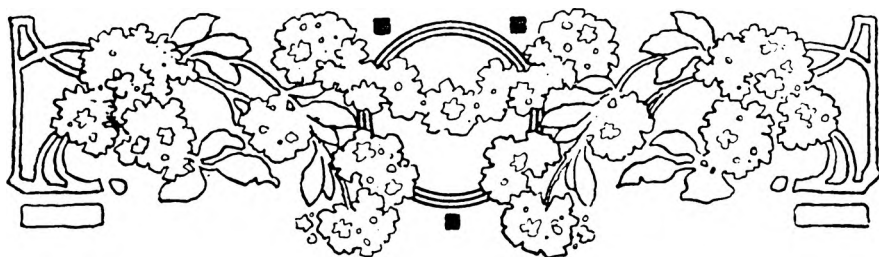
Efter Jordfæstelsen fandt der en hel lille Folkevandring Sted ud til Assistens Kirkegaard, og mange deltagende Ord blev der i de følgende Dage af de besøgende udtalt ved vor Kollegas Grav, der

laa ganske skjult af det smukke og mægtige Kransevæld, som fremsendtes fra deltagende Kaldsfæller og forstaaende Mænd i Landets forskellige Egne.

Ære være hans Minde!

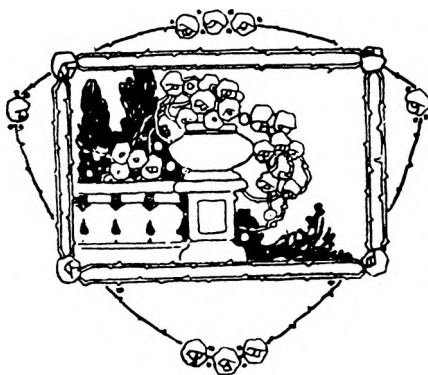

Mindestenen paa Gjemsøes Grav.

IV

EFTER GJEMSØES DØD bevilgede Københavns Magistrat og Borgerrepræsentation hans Enke en aarlig Understøttelse paa 600 Kr., plus 175 Kr. i Pension efter Gjemsøe og 100 Kr. for hvert af hendes 2 Børn. Fru Gjemsøe har da den Trøst, at hun ikke, foruden den store Sorg over Tabet af sin brave Ægtefælle, skal kæmpe med økonomiske Sorger. Og det bør være hende en Trøst, at hendes Mand ligger hædret i sin Grav. Aar efter Aar vil vi, hans Kolleger, med Stolthed mindes den Kammerat, der gav sit Liv for at opfylde sin Pligt i Samfundets Tjeneste.

DIS-Danmark

1 0 5 8 5 6